

2008

උසස් පෙළ
ලංකා ඉතිහාසය

ලකුණු ලබා දීමේ පටිපාටිය

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව Department of Examinations, Sri Lanka Sri Lanka Department of Examinations	25 S I- II
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය 2008 අගෝස්තු General Certificate of Education (Advanced Level) Examination, August 2008	
ඉතිහාසය I (II කොටස) History I (Part II)	

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය - අහස අඟිගසේ සිට 1948 දක්වා

* දැක්වෙති ප්‍රශ්නයටත් සමත් ප්‍රශ්න තුනකටත් පිළිතුරු සපයන්න.

(ප්‍රශ්න අංක 10 ට පිළිතුරු හැපවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දළ සිතියමක් සපයා ඇත.)

II කොටස

01. රජරට හිමිවාරයට හැඩගැස්වීමෙහි ලා සහන සඳහන් භූගෝලීය සාධක බලපෑ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

(i) ස්වාභාවික වරායයන්	(ii) මධ්‍යම කඳුකරය
(iii) ගංගා පද්ධතිය	(iv) තැනිතලා ප්‍රදේශ (ලකුණු 14 යි)

(i) ස්වාභාවික වරායයන්

❖ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වරායන් : මහාතිත්ථ, ගෝකණ්ණ, දඹකොළ පටුන, ගොඩවිය, සුඛර තිත්ථ.

❖ දේශපාලනික වශයෙන් ඇති වැදගත්කම :

* ආර්යයන්ගේ පැමිණීම. උදා :- ගෝකණ්ණ වරායයෙන් හද්දකවිවායනා සිසව ඇතුළු සහෝදර පිරිස.

* මහාතිත්ථ හරහා සිංහල රජවරුන් ඉන්දියාවෙන් යුද ආධාර ලබාගැනීම.
උදා : ඉහළනාග රජු, මුගලන් රජු.

* මහා තිත්ථ හරහා විවිධ ආක්‍රමණ එල්ලවීම. උදා: දකුණු ඉන්දීය ආක්‍රමණ.

❖ ආර්ථික වශයෙන් ඇති වැදගත්කම

* වෙළඳාම සඳහා විවිධ ජාතීන් පැමිණීම. උදා : චීන, රෝම, අරාබි වැනි.

* වෙළඳාම දියුණුව පැවතීම. පොළොන්නරු යුගයේදී දියුණු වෙළඳාමක් පැවතීම. උදා: ගෝකණ්ණ, පල්ලවංක වැනි වරායයක් වැදගත්වීම.

❖ සංස්කෘතික වශයෙන් ඇති වැදගත්කම.

* ඉන්දියාව සමග ගෙනගිය සංස්කෘතික සම්බන්ධතාවලදී දඹකොළ පටුන වරායේ වැදගත්කම

* ගජබා රජුගේ කාලයේ පත්තිනි ඇදහිල්ල ලැබීම.

(ii) මධ්‍යම කඳුකරය

❖ ශිරිදුර්ග, ජල දුර්ග, වනදුර්ග, ආදියෙන් ආරක්ෂා වී පැවතීම.

❖ වෙනම දේශපාලන ඒකකයක් වශයෙන් පැවතීම.

❖ විදේශ ආක්‍රමණ හා සිවිල් අරගල හමුවේ ආරක්ෂිත ස්ථානයක් වීම.

❖ දේශපාලන විසඳුම් පැවති කාලවලදී ආරක්ෂාව පතායාම.

උදා :- දුටුගැමුණු කුමරු මලය ප්‍රදේශයට යාම, වළගම්බා රජු මධ්‍ය කඳුකරයේ ආරක්ෂාව පැවීම, පරාක්‍රමබාහු රජු ලංකාව එක්සත් කිරීමට පෙර මුලින්ම මධ්‍ය කඳුකරය අල්ලා ගැනීම.

❖ මධ්‍ය කඳුකරය නිසා මුළු රටම ආක්‍රමණිකයන්ට අල්ලා ගැනීමට අපහසු වීම.

❖ අනුරාධ පුරාණයේ අනෙකුත් ආරාමයන් ස්ථානගත වශයෙන් භාවිත කිරීම. උදා : විජයබාහු රජු

❖ මධ්‍ය කඳුකරය නිසා දේශපාලන ඒකාබද්ධතාවයක් ඇති කිරීමට අවහිර වීම.

(iii) ගංගා පද්ධතිය

❖ මධ්‍යම කඳුකරයේ සිට දිවයිනේ සෑම දිශාවකටම ගලායන ගංගා පද්ධතියක් තිබීම.
(විශේෂයෙන් කදම්බ නදිය හා මහවැලි ගඟේ වැදගත්කම ඒ ඇසුරින් ජනාවාස ව්‍යාප්තිය හා වාරිව්‍යාපාරයන්ට ඇති කළ බලපෑම)

❖ ගංගා පද්ධති ඇසුරෙන් මුල් ජනාවාස ඇතිවීම.

❖ ජනාවාස ව්‍යාප්තියට ගංගා පද්ධතියේ බලපෑම - ගංගා ඔස්සේ රට අභ්‍යන්තරයට ගමන් කිරීම.

❖ අගනුවරවල් බිහිකිරීම කෙරෙහි ගංගා පද්ධතිය බලපෑම.

❖ වාරිකර්මාන්ත පදනම් කරගත් ආර්ථික රටාවක් බිහිවීම.

❖ දේශසීමා වෙන්කිරීමට හා ආරක්ෂක කටයුතු සඳහා ගංගා යොදාගැනීම.

❖ ගම්කාගමන කටයුතු සඳහා යොදාගැනීම.

❖ ගංගා මුවදොරවල් හා තොටුපොළවල් ආශ්‍රිතව වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන බිහිවීම.

(iv) තැනිතලා ප්‍රදේශ

❖ මුල්ම ජනාවාස තැනිතලා ප්‍රදේශ ඇසුරෙන් බිහිවීම.

❖ උතුරුදිග හා ගිනිකොණදිග තැනිතලා ප්‍රදේශ කෙන්ද්‍රකොටගෙන ව්‍යාප්ත වීම හා රාජධානි ගොඩනැගීම.

❖ වාරිකර්මාන්තය මුල්කොටගත් ආර්ථික රටාවක් බිහිවීමට තැනිතලා බිහිවීමට තැනිතලා ප්‍රදේශ උපකාරී වීම.

අනුරාධපුර, පොළොන්නරු කාල වකවානුවලදී මේ කරුණු බලපෑ අනුදායක සාකච්ඡා කර ඇත්නම් සාර්ථක පිළිතුරක් ලෙස සැලකිය හැකිය. (ලකුණු 14 යි)

අනුරාධපුර අගනුවර කොට ගත් රාජධානියක් පිහිටුවීමෙහි ලා පණ්ඩුකාභය විසින් ඉටු කරන ලද තාරයභාරය පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 14 යි)

❖ ස්වකීය මාමාවරුන් පරාජය කොට ආර්ය ජානපදිකයන් අතර ප්‍රධානත්වය හිමිකර ගැනීම.

❖ අනුරාධගාමය අනුරාධපුරය බවට පත් කිරීම.

❖ වයඹ දිග හා නැගෙනහිර ජනපද එක්සත් කිරීම මගින් අනුරාධපුර රාජධානිය ශක්තිමත් කිරීම.

❖ වත්තරාග, කාලවේල වැනි දේශීය ජන කණ්ඩායම්වල ප්‍රධානීන්ගේ සහාය ලබමින් අනුරාධපුරයට සියලු ජන කොටස්වල සහාය හිමිකර ගැනීම.

❖ විධිමත් නගර නිර්මාණය.

ඒ අනුව,

• විවිධ ආගමික කණ්ඩායම්වලට අනුග්‍රහය ලබාදීම/පූජාස්ථාන ඉදිකිරීම.

- කාලවේල, වත්තරාජ ආදී යක්ෂ යක්ෂණීන් සඳහා

- බ්‍රාහ්මණයන් සඳහා නිවාස

- චෙස්සවණ (නුගගස)/ව්‍යාධි දේව (තල්ගස)

- ජෝතිය/ ගිරි/ කුම්භණ්ඩ (නිගණ්ඨාරාම)

- තාරකයන් සඳහා නිවාස

- ආජිවකයන් සඳහා ගෙවල්

- සිවිකාසාලා /සොත්ථිසාලා ඉදිකිරීම

- යෝජනා සහායවස්ථාව
- පාසාණ්ඩ/ ශ්‍රවණ හා මිත්‍යාදෘෂ්ටික කුල සඳහා අනුග්‍රහය
- * නගරයේ සෞඛ්‍ය රක්ෂණය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම මගින් අගනුවර ආකර්ශණීය ස්ථානයක් බවට පත් කිරීම.
 - කැලිකසල බැහැර කිරීම.
 - මළසිරුරු බැහැර කිරීම.
 - නාගර්‍ය පිරිසිදු කිරීම සඳහා චණ්ඩාලයක් පත් කිරීම.
- * නගරවාසීන්ගේ පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම.
 - ජල අවශ්‍යතා සඳහා ගාමණිවාපි, අභයවාපි ඉදිකිරීම.
 - සුසානගුම් (නිව සුසාන) වෙන් කිරීම.
- * නගරයේ මස් සපයන දඩයම්කරුවන් සඳහා නිවාස පෙළි ඉදිකිරීම.
- * අනුරාධපුර රාජධානියේ පරිපාලන යාන්ත්‍රණයක් පිහිටුවීමට පියවර ගැනීම. එනම්,
 - * රත්තිරජ්ජ (නගරගුත්තික) නම් තනතුරක් පිහිටුවා එය අභය නම් මාමාට පැවරීම.
 - * අභිෂේකයෙන් දසවන වර්ෂයේදී ලක්දිව පුරාම ග්‍රාමසීමා නියම කිරීම.
 - * දංගෙඩිය(අසාතන) පිහිටුවීම මගින් නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කිරීම.(ලකුණු 14 යි)

03. "අනුරාධපුර යුගයේ වාරිමාර්ග පද්ධතිය පැරණි ශ්‍රී ලංකා ශිෂ්ටාචාරයේ ශ්‍රේෂ්ඨතම දායාදයයි." මේ කියමන සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 14 යි)

ශිෂ්ටාචාරයක ප්‍රධාන අංග ගෙනහැර දක්වා ඒ අනුව සංස්කෘතිය, කලාව, ගෘහනිර්මාණ, පාලන කණ්ඩායම් වැනි අනෙකුත් අංග සමග සසඳා බලා ඒ සියල්ලට වඩා වාරි කටයුතු වඩා ශ්‍රේෂ්ඨතම දායාදය කියා ඇත්තම් ඉතා යෝග්‍ය පිළිතුරකි.

- * අනුරාධපුර යුගයේ වාරි කටයුතු
- * කලින්කලට සිදුවූ වර්ධනය
- * වැවෙහි තාක්ෂණික අගය වැනි අංග ගැන සාකච්ඡා කළ යුතුය.
- * වාරිමාර්ග කටයුතු විශිෂ්ඨත්වයක් දැරීමට බලපෑ සාධක.
- * දකුණු ආසියාවේ වෙනත් රටක නැති තරම් දියුණු සංකීර්ණ ශිල්පී ඥානයක් පැවතීම.
- * X ලංකාවේ වාරි කටයුතුවල බලපෑම දකුණු ඉන්දියාව පවා ලැබීම.
- * විවිධ දිශාවලට ගලා ගිය ගංගාවන්හි ජලය එක් රැස්කොට වාරි පද්ධති සංකීර්ණයක් ගොඩනැගීම.
- * වාරිකර්මාන්ත පද්ධතිය එකිනෙකට ඇළ මාර්ග මගින් සම්බන්ධ කිරීම. එවැනි සමහර ඇළ මාර්ගවල බැසීම සැකසුමකට අඟල් 6 කි.
- * ඉදිකිරීම් හා මිනුම් ක්ෂේත්‍රයන්හි පැවති දියුණුව බිසෝ කොටුව, කොරොව්ව වැනි පූර්ණ මිනුම් උපක්‍රම
- * ඇළ මාර්ග ඉදිකිරීමේ තාක්ෂණය.
- * ගංගා හරස්කොට වේලි බැඳීම.
- * මෙම වාරිකටයුතු සඳහා ගම් වැව්වලින් පසුව පාලකයන්ගේ මූලිකත්වය ප්‍රධාන ලෙස ලැබීම. (ලකුණු 14)

ශ්‍රී ලංකාව විදේශ අධිපත්‍යයෙන් මුදවා ගැනීමේ දී දුටුගැමුණු සහ පළමුවන විජයබාහු යන රජවරුන් දෙදෙනාට මුහුණ දීමට සිදු වූ අභියෝග සහ ඔවුන් ඒවා ජයගත් අන්දම සංසන්දනාත්මක ව සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 14 යි)

(i) රාජ්‍යත්වය ලැබීම.

- දුටුගැමුණු කුමරුට පාරම්පරිකව රාජ්‍ය උරුමය ලැබීම.
- විජයබාහු දැඩි උත්සාහයෙන් රාජ්‍ය උරුමය ලබාගැනීම.

(ii) උත්සාහයක් කිරීමට පෙර රෝහණ ප්‍රදේශයේ එකමුතුවක් ඇති කර ගැනීම.

- දුටුගැමුණු කුමරුගේ පියා වන කාවන්තිස්ස රජු විසින් රුහුණ ප්‍රදේශය විවිධ ක්‍රියාමාර්ග ඔස්සේ එක්සත් කිරීම. උදා : සේරු රාජ්‍යය හා සෝම කුමර පාලකයා මාගම බලයට අවතත වීම.
- මෙවැනි පසුබිමක් කීර්ති හෙවත් I විජයබාහුට නොතිබීම. දැඩි උත්සාහයෙන් හා අසීරුවෙන් රුහුණේ දේශපාලන එක්සත්භාවය ඇති කිරීමට පියවර ගැනීමට සිදුවීම.
- කේශධාතු කාශ්‍යප, ලෝකේශ්වර වැනි රුහුණේ නොසන්සුන්තා මැඩලමින් I විජයබාහු නමින් රජකමට පත්වීම.
- 1055 දී 17 වියැති කීර්ති කුමරු රුහුණේ නොසන්සුන්තා මැඩලමින් I විජයබාහු නමින් රජකමට පත්වීම.

(iii) ස්ථාවරවූත් දීර්ඝකාලීනවූත් රජරට පාලනය කළ විදේශීය පාලකයන්ට එරෙහිව නැඟී සිටීම.

- දුටුගැමුණු රජු මුහුණදෙන එළාර රජු අවුරුදු 44 ක් පමණ රජ රට පාලනය කළ ධර්මිෂ්ඨ ජනප්‍රිය පාලකයෙකු වීම. ඔහු අධිරාජ්‍යයක නියෝජිතයෙකු ද නොවීම.
- I විජයබාහු රජු මුහුණ දෙන්නේ අවුරුදු 53 ක් පමණ රජ රට පාලනය කරන චෝළ අධිරාජ්‍ය පාලකයෙකුටය.
- එළාරට විරුද්ධව ජනතාව පෙළ නොගැසුනු අතර චෝළ පාලකයාට විරුද්ධව ක්‍රි.ව. 1065 වන විට රජරට වැසියන් අයබදු පවා නොගෙවමින් විරෝධතා දක්වීම.
- චෝළ ප්‍රාදේශීය පාලකයන් එම කැරලි මර්දනය කිරීමට දකුණු ඉන්දියාවෙන් ආධාර ලබා ගැනීම.
- රෝහණය තෙක් පැමිණි එම භාමුදාවලින් බේරීමට වාකීරිගල ප්‍රදේශයට ගොස් රැකවරණය ලබා ගැනීමට I විජයබාහු රජුට සිදුවිය.

(iv) සේනා සංවිධානය කිරීම.

- දුටුගැමුණුට සුරනිමල, ගෝඨයිම්බර, වෙරසුමන, ථෙරපුත්තාහය, ථුක්සදේව ආදී ප්‍රධාන යෝධයින්ගෙන් සමන්විත විශාල යුද්ධ හමුදාවක් සිටීම.
- හමුදාවට අවශ්‍ය යුධ අවි නිෂ්පාදනය කිරීම.
- හමුදාව නඩත්තු කිරීමට අවශ්‍ය ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳව හොඳ සංවිධානයක් යොදා තිබීම. උදා : තිස්ස කුමාරයා දිශාමඬුල්ල අස්වැද්දීම.
- I විජයබාහුගේ හමුදාව ස්වෝත්සාහයෙන් ගොඩනගාගත් එකක් වීම.
- වරෙක සිංහල හමුදාවේ සිටි රවී දේව, චල යන සෙත්පතිටරු විජයබාහු හා සොළිත් අතර සටන්දී සොළිත් හා එකතුවීම.
- දේශීය කැරලිවලටද I විජයබාහු රජුට මුහුණදීමට සිදුවීම.(කේශධාතු කාශ්‍යපගේ යොනොයුරෙකු ඇති කළ කැරැල්ල)
- I විජයබාහු රජු මහානාගකුල සිට හමුදාව ශක්තිමත් කර ගැනීම.

(v) රජරට පරසතුරන්ගෙන් මුදවා ගැනීමට අවසාන සටන් මෙහෙයවීම.

- දුටුගැමුණු රජුට මැණියන් වූ විහාර මහාදේවියගේ උපදෙස් ලැබීම.
- හික්මුන් වහන්සේලාගෙන් ලැබුණු සහයෝගය හා උන්වහන්සේලා සටන් බිමට යාමට ඉදිරිපත්වීම.
- සටන් කරගන්නා ප්‍රදේශ ගැමුණු රජුට පක්ෂපාතව තබා ගැනීමට හා ආගමික කටයුතු කිරීමට හික්මුන් වහන්සේ මැදිහත් වීම.
- මාගම සිට බත්තලා හරහා මහියංගනය ප්‍රධාන බලකොටු 32 අල්ලා ගැනීම, යුධාන සෙන්පත් ජන්ත පැරදවීම.
- දුටුගැමුණු කුමරු හා එළාර අතර ඇති වූ ද්වන්ද්‍ර යුද්ධය හා ඉන් දුටුගැමුණු කුමරු ජය ගැනීම.
- එළාර රජු ඉන්දියාවෙන් ආධාර ඉල්ලා තිබීම හා හල්ලුක බැණා 60, 000 ක හමුදාවක් සමග පැමිණීම.
- ලංකාව එක් සේසත් කිරීම හා බුද්ධ ශාසනය නැවත නගා සිටුවීම.
- ඉන්දියාවේ චෝල අධිරාජ්‍ය වීර රාජේන්ද්‍ර අභාවයෙන් සොළි රාජ්‍යය අස්ථාවර වීම.
- මෙම අවස්ථාවේදී I විජයබාහු රජු පොළොන්නරුවේ සොළීන්ට තුන් පැත්තකින් වට කොට පහර දීමට සැලැස්වීම.
- මෙම හමුදා තුන මාස 1 1/2 ක් මුළුල්ලේ පොළොන්නරුවට පහර දීම.
- නැවතත් රචි දේව හා චෝල සෙන්පතිවරුන් I විජයබාහු රජුට සහය ලබාදීම.
- I විජයබාහු රජුට සොළීන්ගෙන් බේරීමට ප්‍රණීත ස්ථානයන්හි රැකවරණය ලබාගැනීමට සිදුවීම. කුටුක දිවියක් ගත කිරීම.
- බුද්ධරාජ (බුදුල්ලා) නැමැති අධිපතිතුමාගේ සහය ලැබීම.
- දුටුගැමුණු රජුට මෙන් නොව විජයබාහු රජුට දේශීය සතුරන් රාශියක් සමඟ ද සටන් කිරීමට සිදුවීම.

(ලකුණු 14 යි)

16. "පෘතුගීසීන් පළවා හැරීමට පමණක් නොව ලන්දේසි බලය මෙල්ල කිරීමට ද සමත් වූ බැවින් දෙවන රාජසිංහ රජු ශ්‍රේෂ්ඨ පාලකයෙකු ලෙස සැලකිය හැකිය." මේ නියමන සාකච්ඡා කරන්න.

- දෙවන රාජසිංහ රජු අනුගමනය කළ පෘතුගීසි විරෝධී ක්‍රියාමාර්ගය :
- පෘතුගීසීන් උඩරට රාජ්‍යය වෙත එල්ල කළ සටන්වලදී ඔවුන් අත්ක පරාජයට පත් කිරීම : 1630 රන්දෙණිවල සටන; 1638 ගන්නොරුව සටන.
- පෘතුගීසීන් ලංකාවෙන් පළවා හැරීමට වෙනත් යුරෝපීය ජාතියකගේ සහයෝගය අවශ්‍ය බව අවබෝධ කරගත් රජතුමා ලන්දේසීන් සමග ගිවිසුමක් ඇති කර ගැනීම (1638)
- මෙම කිසිදු පරාජයකින් අධෛර්යමත් නොවීම I විජයබාහු රජුගේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි.
- ලන්දේසීන් සමග එක්වී පෘතුගීසීන් ලංකාවෙන් පළවා හැරීම

(ලකුණු 14 යි)

- කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනයේ මූලිකම අංශය වන පාලන ක්‍රියාමාර්ගයන් යුත් උපරිම ව්‍යුහයක් ඇති කිරීම.
- පාලන ක්‍රියාමාර්ගයේ අනුමත ක්‍රියාමාර්ගවලට පාලන ක්‍රියාමාර්ගයක් එක්කිරීම.
- පාලන ක්‍රියාමාර්ගය පාලන ක්‍රියාමාර්ගය වෙනුවට පාලන ක්‍රියාමාර්ගය යොදා ගැනීම.
- ක්‍රියාමාර්ගයේ පාලන ක්‍රියාමාර්ගවලට දැඩි පාලන ක්‍රියාමාර්ගයක් එක්කිරීම.
- මේ සියලු කර්මාන්ත ක්‍රියාමාර්ගයන් වලින් යුක්තව පාලන ක්‍රියාමාර්ගය මුළුමනින්ම වාණිජ උපයෝගී කරගත් බව සිටි හැකිය.
- පාලන ක්‍රියාමාර්ගයේ මෙම ප්‍රතිපත්තියක් අනුමතය කිරීමට තුඩු දුන් සාධක (රහස්, ශ්‍රී ලංකාවේ අතීත කාලයක් තිස්සේ විකාශනය වී ඕනෑම පාලන ක්‍රියාමාර්ගය වී පැවති පරිපාලන ක්‍රියාමාර්ගය වෙනස් කිරීමට පාලන ක්‍රියාමාර්ගයක් ගන්නා බවත් හෝ නොතිබීම හා පිටුපසට පමණක් පාලන ක්‍රියාමාර්ගයක් ගන්නා බවත් සිය ආර්ථික අරමුණු අනුකූල ගැනීමට සමත්වීම) පරීක්ෂා කර ඇති අපේක්ෂාවෙන් වෙන වැඩි ලකුණු ලබාදීම සුදුසුය.

(ලකුණු 14 යි)

දෙවන රාජසිංහ රජු විසින් ලන්දේසි බලය මෙල්ල කිරීම.

- සිව්සූම් කඩ කරමින් ලන්දේසි ලංකාවේ දිගටම රැඳී සිටීම අත පාලන ක්‍රියාමාර්ගයක් ප්‍රදේශ ගණනාවක්ම ඔවුන් විසින් අල්ලා ගනු ලැබීම.
- පිටුපසට පමණක් සිය පාලන ක්‍රියාමාර්ගය පුළුල්කර ගැනීමට ක්‍රියා කිරීම.
- එසේ වුවත්, 1670 - 1675 අතර කාලයේදී ප්‍රබල ලන්දේසි විරෝධී ක්‍රියාමාර්ගයක් අනුමතය කරමින් දෙවන රාජසිංහ රජු විසින් ලන්දේසි අත්පත් කරගෙන තිබූ ප්‍රදේශවලින් පැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් උඩරට රාජ්‍යයට ඇතුළු ගනු ලැබීම.
- දෙවන රාජසිංහ රජුගේ උඩරට රාජ්‍යයේ ව්‍යාප්තිය.
- මින්පසුව උඩරට රාජ්‍යයේ බලය කෙරෙහි ලන්දේසි තුළ මෙතෙක් නොතිබූ ගෞරව සම්ප්‍රසාදයක් ඇතිවීම. උඩරට රජුට පසු පාක්කඩම් යටතේ ඔහු සමග සාමයෙන් විසීමට ක්‍රියා කිරීම. 'ශ්‍රී සිංහලාධිපති' ආදී ගෞරව නාමවලින් රජතුමා ආමන්ත්‍රණය කිරීම.

(ලකුණු 14 යි)

උඩරට රාජ්‍යයේ දී වැටීම ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ස්වාධීනත්වයේ අවසානය සලකුණු කරයි."

- උඩරට රාජ්‍යයේ අවසාන රජු නම් කරන්න. (ලකුණු 01 යි)
- ඉංග්‍රීසින්ට සහය දුන් වූ උඩරට ප්‍රධානීන් දෙදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- 1815 දී උඩරට රාජ්‍යය ඉංග්‍රීසින් විසින් යටත් කර ගනු ලැබීමට තුඩු දුන් සාධක දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- උඩරට රාජ්‍යයේ අභ්‍යන්තර කොරකුරු ලබාගැනීම සඳහා රහස් ඔත්තු යොදාගත් මෙහෙය වූ ප්‍රිතානන් නිලධාරියා නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- 1815 උඩරට සිව්සූම් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් ඉහත දක්වන ප්‍රකාශය සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 07 යි)

(ii) උඩරට හිවිසුම් අත්තන් කළ ප්‍රධානීන් ඇතුළත්ව පොළ, මොල්ලිපොළ, පිළිමකලවෙහි, රත්වත්තේ, දුල්ලාව, මීල්ලාව, ගලපොඩි, ගලගම

(iii) * පහතරට ප්‍රදේශවල ශ්‍රීභානාය පාලනයේ ස්ථාවර බවට එල්ල වූ තර්ජන, රටමැද ස්වාධීන රාජ්‍යයක් තිබීම පහතරට ප්‍රදේශවල ශ්‍රීභානාය බලයට තර්ජනයක් වීම.

- * උඩරට රාජ්‍යය ශ්‍රීභානායන්ට විරුද්ධව වෙනත් විදේශික බලයකින් ආධාර ලබාගැනීමට ක්‍රියා කරයි යන බිය.
- * උඩරට ප්‍රදේශවල නිෂ්පාදනය වූ ද්‍රව්‍ය ලබාගැනීමට තිබූ අවහිරතා ඉවත් කර ගැනීම.
- * බ්‍රිතාන්‍යාධිපත්‍ය සමය සම්බන්ධතා පැවැත්වීම සඳහා ගොඩනැගීම හා රේ සඳහා අවශ්‍ය ගොඩනැගීම ප්‍රදේශ උඩරට රාජ්‍යය හරහා වැටී තිබීම.
- * රජු හා රදළයින් අතර පැවති මතභේද හා ගැටුම් හා රදළයන් පිරිසත් ඉංග්‍රීසීන්ට සහය දැක්වීම.

(iv) පෝත්තේ වෙඩිපිටි

(v) උඩරට හිවිසුමේ මුල් වගන්තිවලින් උඩරට රාජත්වය අහෝසි කිරීම, උඩරට ප්‍රදේශ ශ්‍රීභානා අධිරාජ්‍යය යටතට පත්කළ බව ප්‍රකාශ කිරීම, ශ්‍රීභානා රජතුමා උඩරට ප්‍රදේශවල ද රජු බවට පත්වීම, ඔහු වෙනුවෙන් ලංකාවේ ශ්‍රීභානා ආණ්ඩුකාරයාට පාලනය භාරදීම හා ආණ්ඩුකාරයා හා උසස් ශ්‍රීභානා නිලධාරීන්ගෙන් යුතු පරිපාලන උපරි ව්‍යුහයක් පිහිටුවීම මගින් උඩරට රාජ්‍යයේ ස්වාධීනත්වය අහෝසි වූ අන්දම සාකච්ඡා කළ යුතුය. උඩරට රාජ්‍යය සිය ස්වාධීනත්වය රැකගැනීමට මෙතෙක් ගත් උත්සාහය ගැන ද අවධානය යොමුවිය යුතුය. (ලකුණු 07 යි)

08. දහනවවන සියවස තුළ වතු වගාවේ වර්ධනයේ ප්‍රධාන අවස්ථා පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 14යි)

* 19 වෙනි සියවසේ දී වතු වගාවේ වර්ධනයේ ආරම්භය දක්නට ලැබෙන්නේ 1815 දී උඩරට රාජ්‍යය ඉංග්‍රීසීන්ට අයත්වීමෙන් පසුවය.

- * වතු වගාවට සුදුසු භූමියක් ලැබීම.
- * පාරවල් ඉදිවීම - බාත්ස් ආණ්ඩුකාරවරයා යටතේ මාර්ග ඉදිවීම සහ පසු කාලයේදී ඒවා පුළුල් වී දුම්රිය මාර්ග පවා ඉදිවීම.
- * ආණ්ඩුවෙන් ලැබුණු අනුග්‍රහය
 - කෝපි වලට අයකරන ලද අපනයන තීරු බද්ද 1820 දී බාත්ස් ආණ්ඩුකාරයා විසින් අවලංගු කරනලදී.
 - 1824 දී කෝපි වගා කළ ඉඩම් අවුරුදු දොළහකට බද්දෙන් නිදහස් කිරීම.
 - කෝපි වගාවේ යෙදුණු සෑම රටවැසියෙකුම අතිවාරය සේවා රාජකාරියෙන් නිදහස් කිරීම වැනි අනුග්‍රහයන් කීපයකි.

* 1823 දී ජේෂ්ව බණ්ඩා විසින් ගම්පොළ දී පළවෙනි කෝපි වත්ත ආරම්භ කිරීම සහ රජයෙන් එයට අනුග්‍රහය ලැබීම.

* 1825 දී බාත්ස් ආණ්ඩුකාරයා විසින් ගන්නෝරුවේ පුද්ගලික කෝපි වත්තක් ආරම්භ කිරීම.

* ආණ්ඩුව කොතරම් උත්සාහ කළත් 1835 දක්වා වතු වගාව දියුණු නොවීම.

* 1833 කෝල්බාස් ප්‍රතිසංස්කරණ වලින් පසුව වතු වගාවේ වර්ධනයක් සිදුවීම. වතු වගාවේ දියුණුවට අවශ්‍ය භූමිය, භූමිය සහ ප්‍රාග්ධනය ලබාගැනීමට එම ප්‍රතිසංස්කරණවලින් මඟපෑදීම.

- * අතිවාරය සේවා රාජකාරිය අවලංගු කිරීම නිසා භූමිය සංවිලාසාවයක් ඇතිවීමට ඉඩ සැලසීම නිසා ඉන්දියානු කම්කරුවන් ගෙන්වා ගත හැකි විය.

- ඉඩම් විකිණීමේ ප්‍රතිපත්තිය ආරම්භ කිරීම නිසා උඩරට ප්‍රදේශවල ඉඩම් විදේශීය ව්‍යාපාරිකයන්ට වතු වගාව සඳහා ලබාගැනීමට මගපෑදීම - 1840 අංක 12 දරණ මුඩුබිම පනත පැනවීමෙන් එබඳු ඉඩම් විශාල ලෙස විකිණීම.
- යුරෝපා ජාතීන්ට මෙරට පදිංචිවීමට අවසර ලබාදීම නිසා ප්‍රාග්ධනය ගලා ඒමට මග පෑදීම.

❖ බ්‍රිතාන්‍ය වෙළඳපොළේ කිරු බදු ප්‍රතිපත්තිය වෙනස්වීම.

❖ 1833 වහල් සේවය තහනම් කිරීම නිසා බටහිර ඉන්දීය දූපත්වල කෝපි වතු පරිභාණියට පත්වීම.

• බ්‍රිතාන්‍ය වෙළඳපොළේ කෝපි සැපයීම සඳහා වූ තරඟය අඩුවීම.

• කෝපි වගාව පිළිබඳ පළපුරුද්දක් තිබූ ව්‍යාපාරිකයන් ඔවුන්ගේ මුදල් ආයෝජනය කිරීම සඳහා ලංකාවට පැමිණීම.

❖ 1833 සිදුකරන ලද සිවිල් සේවා ප්‍රතිසංස්කරණ යටතේ සිවිල් සේවකයන්ට පුද්ගලික ව්‍යාපාරවල යෙදීමට අවසර දීම. ඒ හේතුකොටගෙන නිල බලය වතු වගාවේ වර්ධනයට අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනයට යෙදවීම.

❖ 1840 න් පසුව 'කෝපි උමතුව' ලෙස හැඳින්වෙන තරමට කෝපි වතු වගාවේ වර්ධනයක් සිදුවීම.

❖ 1847 දී තාවකාලික පරිභාණියක් ඇතිවීම.

❖ එහෙත් ඉක්මනින් යළි තහනම්වීමක් ඇතිවීම.

❖ ඒ අනුව 1850 න් පසුව රජයේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වතු වගාව - කෝපි වගාව බවට පත්වීම.

❖ 1870 වනවිට කෝපි පරිභාණිය ආරම්භවීම - කෝපි කොළ රෝගය.

❖ අනතුරුව කොකෝවා, සින්කෝනා, තේ, පොල්, රබර්, වගාවන්ගෙන් යුක්ත බහු වැවිලි යුගය ආරම්භ වීම.

❖ 19 වන සියවසේ වතු වගාවේ වර්ධනය සමග රජයේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වතු නිෂ්පාදන අපනයනය ලබාගත යුතු තත්ත්වයක් උදා වී තිබීම. (ලකුණු 14 යි)

පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම දෙකක ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳව කෙටි ඔඟන් ලියන්න.

(i) කුරුණෑගල යුගයේ සාහිත්‍ය කටයුතු	(ii) කෝට්ටේ යුගයේ අධ්‍යාපනය
(iii) සීතාවක රාජ්‍යයේ නැගීම	(iv) යාපන රාජ්‍යයේ බිඳ වැටීම
- (එක් කොටසකට ලකුණු 07 බැගින්.)

(i) කුරුණෑගල යුගයේ සාහිත්‍ය කටයුතු

❖ දඹදෙණි යුගයේදී පෝර්ණය වූ සාහිත්‍ය කටයුතුවල පුනර්ජීවනයක් කුරුණෑගල සමයේදී ඇතිවිය.

❖ IV පරාක්‍රමබාහු රජුගේ ආගමික සහ ශාසනික සේවය හාමා සාහිත්‍යයේ ප්‍රවර්ධනයට තුඩුදුන් කරුණක් විය.

❖ වෝළ දේශයෙන් උගත් මහකෙර නමක් ශ්‍රී ලංකාවට කැඳවාගෙන උන්වහන්සේට රාජගුරු පදවිය පිරිනැමීම හා උන්වහන්සේ ලබා ජාතක කථා දේශනා කරවාගෙන සිංහල පන්සිය පහක් ජාතක පොත රචනා කරවීම එය කැපී පෙනෙන ධර්ම ශාස්ත්‍රීය සේවයකි.

❖ මේ යුගයේ බිහිවූ වෙනත් සාහිත්‍ය කෘති: එළු බෝධි වංශය, අනාගතවංසය, සිංහල දූපවංශය, සිංහල බෝධිවංශය, දළදා සිරිත, පාලි ධාතුමඤ්ජුසා,

❖ දෙමළ බසින් රේනාතිස්ශාස්ත්‍රය අලලා සරපෝතිමාලෙයි නම් කෘතිය රචනාවීම.

- ❖ මේ සාහිත්‍ය කටයුතු අනුසාරයෙන් පසුකාලීන අවධිවල ශ්‍රී ලංකාවේ සාහිත්‍ය අංශයෙන් පෝෂණයක් සිදුවීම.

(ii) කෝට්ටේ යුගයේ අධ්‍යාපනය

- ❖ IV පරාක්‍රම රජ සමය කෝට්ටේ යුගයේ දීප්තිමත් රාජ්‍ය අවධියක් වීම. එකල පැවති දේශපාලන, ආර්ථික, ආගමික හා සාහිත්‍ය පසුබිම අධ්‍යාපනික වශයෙන් දියුණුවක් ඇතිවීමට පාදක වීම.
- ❖ මෙකල පැවති අධ්‍යාපන ආයතන - විද්‍යාගම ශ්‍රී සංඝානන්ද පිරිවෙන, තොටගමුවේ ශ්‍රී විජයබා පිරිවෙන, දෙවුන්දර ඉරුගල්කුලකිලක පිරිවෙන, කැරගල පද්මාවතී පිරිවෙන, පැපිලියානේ සුනේත්‍රාදේවී පිරිවෙන, එරබන්ගොඩ ධර්මරාජ පිරිවෙන.
- ❖ මෙකල අධ්‍යාපන ආයතනවල අධීපතෘය දරු යතිවරු හික්ෂු අධ්‍යාපනය හා හික්ෂු විනය සංවර්ධනයටත් ධර්ම ශාස්ත්‍රීය සේවයක් ඇති කිරීමටත් උරදී ක්‍රියා කිරීම.
- ❖ එකල විසූ උගත් පඬිවරු කැරගල වනරතන හිමි, විද්‍යාගම මෛත්‍රීය හිමි, තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමි, වෑත්තැවේ හිමි ආදී පැවිදි පඬිවරු සහ උන්වහන්සේගෙන් සිදු වූ ධර්ම ශාස්ත්‍රීය සේවය.
- ❖ එකල පැවති පිරිවෙන ආයතනවල සිංහල, පාලි, සංස්කෘත, ප්‍රාක්‍රත සහ දෙමළ වැනි භාෂා ද කාව්‍ය, නාටක, ජ්‍යෙෂ්ඨවිද්‍යා වැනි විවිධ විෂය මාලාවන් ද පැවතීම.
- ❖ හිමි - පැවිදි පඬිවරුන් විසින් විවිධ පොත්පත් රචනා කිරීම හා විවිධත්වයකින් යුත් සාහිත්‍ය කෘති බිහිවීම, උදාහරණ වශයෙන් මහා කාව්‍ය, බුදුගුණ කාව්‍ය, සංදේශ කෘති, උපදේශ ග්‍රන්ථ, ප්‍රශස්ති ග්‍රන්ථ ආදිය බිහි වීම.
- ❖ මේ යුගයේ පැවති ආරණ්‍යවාසී හා වනවාසී හික්ෂු නිකායන් ධර්ම ශාස්ත්‍රීය වශයෙන් කරගතැරීම් පොත්පත් රචනා කර තිබීම නිසා සිංහල සාහිත්‍යයේ විශාල ප්‍රබෝධයක් ඇතිවීම.
- ❖ මෙකල පැවති දේශීය අධ්‍යාපන ආයතන ජාත්‍යන්තර කීර්තියට පත්ව තිබූ නිසා සංස්කෘත භාෂා විශාරදයෙකු වූ ශ්‍රී රාමචන්ද්‍ර භාරතී පඬිවරයා ලක්දිවට පැමිණීම.

(iv) සීතාවක රාජ්‍යයේ නැගීම.

- ❖ 1521 විජයබා කොල්ලයෙන් පසුව සීතාවක රාජධානිය ප්‍රාදේශීය රාජ්‍යයක් ලෙස ආරක්ෂා වීම.
- ❖ 1538 රයිගම් බණ්ඩාරගේ මරණයෙන් පසුව රයිගම් රාජ්‍යයට අයත්ව පැවති ප්‍රදේශ සීතාවක රාජ්‍යයට ඇඳා ගැනීම.
- ❖ එය මෙහි ප්‍රදේශ බලවාපත්තියේ ප්‍රථම අවස්ථාව වීම.
- ❖ කෝට්ටේ පාලක VII වන බුවනෙකබාහු රජුගේ දුමල ක්‍රියාකලාපය සරාජ්‍යයේ බල වර්ධනයට හේතු විය.
- ❖ කෝට්ටේ ධර්මපාල කුමාරයා කතෝලික ආගම වැළඳගැනීම නිසා එහි හික්ෂුත් වහන්සේ, ප්‍රභූන්, සාමාන්‍ය වැසියා කෝට්ටේ රාජ්‍ය අතහැර සීතාවක රාජ්‍යයට යෑම.
- ❖ දළදා වහන්සේ මායාදුන්නේ සතුටීම.
- ❖ මායාදුන්නේගේ හා I වන රාජසිංහ රජුගේ රණගුරත්වය.
- ❖ 1562 මුල්ලේරියා සටනින් පෘතුගීසී අන්ත පරාජයට පත්වීම.
- ❖ සීතාවක රාජ්‍යය ප්‍රබලත්වයට පත්වීම හා කෝට්ටේ රාජ්‍ය සතු බොහෝ ප්‍රදේශ සීතාවක රාජ්‍යයට අයත් වීම.
- ❖ 1582 සීතාවක රාජසිංහ විසින් උඩරට රාජ්‍යය යටත් කරගැනීම.